

Duiding bij de statistische bijdrage van het Openbaar Ministerie

Artikel 6.2.4 van de VCRO bepaalt dat, onverminderd de bevoegdheden van de agenten en de officieren van gerechtelijke politie, de verbalisanten ruimtelijke ordening bevoegd zijn om de **misdriften** op te sporen en vast te stellen door een **proces-verbaal**. Daarnaast bepaalt artikel 16.3.24 van het DABM dat de toezichthouders **milieumisdrijven** kunnen vaststellen in een **proces-verbaal**, dat ze onmiddellijk bezorgen aan de procureur des Konings bij de rechtbank in het rechtsgebied waar het milieumisdrijf is gepleegd. De data, ontvangen van het Openbaar Ministerie, geven een zicht op het aantal ontvangen dossiers in het voorgaande jaar betreffende milieu en ruimtelijke ordening en de vooruitgangsstaat van deze dossiers (inclusief de motivering van de septs; *de zaken of dossiers waarin werd beslist om niet te vervolgen en waarin werd beslist het dossier zonder gevolg te klasseren*).

De cijfers zijn afkomstig uit een centrale databank van het College van Procureurs-generaal. Deze databank is enkel gebaseerd op de registraties door de correctionele afdelingen van de parketten bij de rechtbanken van eerste aanleg en bevat geen gegevens over het aantal door de parketten-generaal behandelde zaken en de door de politieparketten behandelde zaken. De ontvangen cijfergegevens handelen enkel over de dossiers behandeld door de Vlaamse parketten. Bovendien baseren de aangeleverde cijfergegevens zich op de laatste **gegevensextractie**. Alle gegevens die betrekking hebben op de vooruitgangsstaat van een dossier zijn dus beperkt tot de toestand op die extractiedatum. Het is in feite nog te vroeg om op basis van de gegevensextractie al conclusies te trekken. De cijfergegevens zijn slechts indicatief, aangezien de vooruitgangsstaat van deze zaken nog geëvolueerd kan zijn na de extractiedatum.

Aan de zaken die op het parket toekomen, kent het Openbaar Ministerie een voornaamste tenlasteleggingscode en eventueel één of meerdere bijkomende tenlasteleggingscodes (preventiecodes) toe. Het Openbaar Ministerie moet in elk geval aan de zaak een voornaamste tenlasteleggingscode toekennen op het ogenblik dat deze in het geïnformatiseerd systeem van de parketten wordt ingevoerd. De registratie van bijkomende tenlasteleggingscodes gebeurt niet overal. Sommige parketten registreren deze niet. De volgende statistieken zijn gebaseerd op alle zaken waarin minstens één van de volgende tenlasteleggingscodes, zoals gebruikt door de parketten, werd geregistreerd:

- 63A - Jacht,
- 63B - Visvangst,
- 63I - Meststoffen,
- 63M - Bosdecreet,
- 63N - Beschermde diersoorten, planten en ivoor (conventie van Washington, 9 maart 1973),
- 63O - Mestdecreet,
- 64A - Lucht- en waterverontreiniging,
- 64B - Koolstofmonoxyde (CO),
- 64C - Geluidsnormen in stedelijke omgeving (KB 24 februari 1977),
- 64D - Commodo - incommodo (milieuvergunning),
- 64E - Sluikstorten,
- 64F - Beheer van afvalstoffen,
- 64G - Illegale waterwinning,
- 64H - Exploitatie van een inrichting zonder vergunning,
- 64I - Niet naleven Vlarew-wetgeving,
- 64J - Vlaams decreet betreffende het natuurbehoud en natuurlijk milieu (21 oktober 1997),
- 64L - Invoer en doorvoer van afvalstoffen (wet 12 mei 2011),
- 64M - Oppervlaktewaterverontreiniging,

- 64N - Grondwaterverontreiniging.
- 66B - Ruimtelijke ordening en stedenbouw,
- 66C - Reclameborden,
- 66F - Bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten)
- 66G - Vellen hoogstammige bomen

Wanneer meer dan één van de geselecteerde codes voorkomt in eenzelfde zaak, wordt deze zaak in de tabellen gepresenteerd op basis van de voornaamste van die geselecteerde tenlasteleggingen. Zaken die op het moment van de gegevensextractie nog niet in hun totaliteit op het parket beland zijn, worden niet mee verrekend. Concreet wordt verwezen naar de zogenaamde 'vereenvoudigde processen-verbaal op listing', de 'nog lopende autonome politionele opsporingsonderzoeken', de 'vereenvoudigde autonome politionele opsporingsonderzoeken' en de 'autonome politionele opsporingsonderzoeken onbekende dader'.

In de meeste parketten worden de door de politiediensten opgestelde vereenvoudigde processen-verbaal (VPV's) immers niet in de geïnformatiseerde systemen geregistreerd. Er werd hier dan ook geen rekening gehouden met die op listing bijgehouden VPV's. Wanneer het proces-verbaal in tweede instantie alsnog opgevraagd werd door het parket, wordt wel rekening gehouden met deze zaken. Er moet in het algemeen trouwens rekening gehouden worden gehouden met het feit dat sommige milieumisdrijven die in een klassiek proces-verbaal aan de parketten overgemaakt werden niet in de statistieken voorkomen omdat er bijvoorbeeld een ander primair misdrijf in de zaak is (bv. diefstal) waardoor het milieuaspect niet in de geïnformatiseerde systemen wordt geregistreerd, of omdat nieuwe feiten vaak in gegroepeerde aanvankelijke processen-verbaal worden gegoten als een onderzoek werd opgestart waardoor een onderschatting van het fenomeen milieucriminaliteit ontstaat. De cijfergegevens geven enkel een beeld van het aantal zaken m.b.t. milieucriminaliteit dat volgens de registraties in de geïnformatiseerde systemen door de correctionele parketten wordt behandeld, en zijn dus geen indicatie van de omvang van dit crimineel fenomeen. Zo heeft de invoering van de gemeentelijke administratieve sancties voor kleine vormen van overlast (zoals het achterlaten van zwerfvuil vanaf 29 februari 2008) o.a. een impact op de instroom van milieuzaken op de parketten.

De teleenheid is telkens gelijk aan één zaak. Elke zaak komt overeen met één uniek notitienummer. Een zaak kan uiteraard betrekking hebben op meerdere verdachten en/of meerdere misdrijven. Een relatief groot aantal zaken wordt vanwege territoriale redenen ter beschikking gesteld aan een ander parket. Dit betekent dat een dossier in principe wordt behandeld door het parket dat territoriaal bevoegd is voor de plaats waar het misdrijf heeft plaatsgevonden. Wanneer een proces-verbaal betrekking heeft op een plaats die gelegen is buiten het eigen arrondissement, dan gaat dit dossier naar het parket dat bevoegd is voor deze plaats. Dit parket neemt de behandeling over en het dossier krijgt een nieuw nummer. Aangezien een indicatie van de instroom bij de parketten wordt gegeven en een ter beschikking gestelde zaak in een groot aantal gevallen binnen de referentieperiode zowel instroomde op het parket van herkomst als op het parket van bestemming, worden zowel het originele notitienummer als het notitienummer van de terbeschikkingstelling opgenomen in de cijfergegevens. De gepresenteerde parketstatistieken betreffen geen criminaliteits- of feitenstatistieken en mogen dus ook niet zo worden geïnterpreteerd.

De gegevens presenteren de vooruitgangstaat d.d. de extractiedatum van de zaken milieuhandhaving en handhaving ruimtelijke ordening geregistreerd door de correctionele afdelingen bij de parketten in het Vlaams Gewest. Deze vooruitgangsstaten zijn de volgende:

Vooronderzoek:

Deze categorie omvat alle zaken die nog in vooronderzoek waren d.d. de extractiedatum.

Seining van de dader:

Deze rubriek omvat de zaken waarin d.d. de extractiedatum een verdachte het voorwerp uitmaakt van een seining (deze vooruitgangsstaat werd voor de inwerkingtreding van de COL 16/2014 op 1 januari 2015 als een sondergevolgstelling met het motief "seining van de dader" weerhouden). Zolang de verdachte niet wordt aangetroffen, zal deze vooruitgangsstaat van toepassing blijven.

Zonder gevolg:

Deze rubriek omvat de zaken die zich d.d. de extractiedatum in de vooruitgangsstaat zonder gevolg bevonden. Met een sondergevolgstelling wordt voorlopig afgezien van verdere vervolging en wordt het vooronderzoek beëindigd. Zolang de strafvordering niet vervalt, kan de zaak heropend worden.

Ter beschikking:

Deze rubriek omvat de zaken die d.d. de extractiedatum ter beschikking gesteld werden aan een ander parket of andere (gerechtelijke) instantie. Voor zover ze niet terugkeren naar het parket van oorsprong, blijven ter beschikking gestelde zaken hier in deze vooruitgangsstaat. Voor dit parket kunnen zij dus als afgesloten beschouwd worden. Zij worden onder een ander notitie nummer heropend bij het parket van bestemming.

Pretoriaanse probatie:

Deze rubriek omvat de zaken die d.d. de extractiedatum (nog) geen strafrechtelijk gevolg gekregen hebben op voorwaarde dat bepaalde door het parket opgelegde maatregelen nageleefd werden. Deze vooruitgangsstaat werd voor de inwerkingtreding van de COL 16/2014 op 1 januari 2015 als een sondergevolgstelling met het motief "pretoriaanse probatie" weerhouden. Inzake ruimtelijke ordening worden daarnaast sinds 1 juli 2015 zaken waarin het parket met succes actief tussenkomt met het oog op regularisatie afgesloten met een pretoriaanse probatie in plaats van een seponering met motief 'toestand geregulariseerd'.

Gemeentelijke administratieve sanctie:

Deze rubriek omvat de zaken die d.d. de extractiedatum werden overgemaakt aan een overheidsdienst met het oog op een eventuele gemeentelijke administratieve sanctie (deze vooruitgangsstaat werd voor de inwerkingtreding van de COL 16/2014 op 1 januari 2015 als een sondergevolgstelling met het motief "administratieve geldboete" weerhouden).

Niet-gemeentelijke administratieve sanctie:

Deze rubriek omvat de zaken die d.d. de extractiedatum werden overgemaakt aan een overheidsdienst met het oog op een eventuele niet-gemeentelijke administratieve sanctie (deze vooruitgangsstaat werd voor de inwerkingtreding van de COL 16/2014 op 1 januari 2015 als een sondergevolgstelling met het motief "administratieve geldboete" weerhouden).

Minnelijke schikking:

Deze rubriek omvat de zaken waarin een minnelijke schikking werd voorgesteld en waarvoor nog een eindbeslissing geregistreerd moet worden (met inbegrip van de gedeeltelijk betaalde minnelijke schikkingen), de zaken die werden afgesloten door de betaling van de minnelijke schikking en waar de strafvordering vervalt, en ten slotte de zaken waarin de minnelijke schikking werd geweigerd, maar die sindsdien nog niet zijn overgegaan naar een volgende vooruitgangsstaat.

Bemiddeling en maatregelen:

Deze rubriek omvat de zaken waarin het Openbaar Ministerie beslist heeft een procedure van bemiddeling en maatregelen aan de betrokken partijen voor te stellen. In deze categorie bevinden zich de zaken waarin een bemiddeling en maatregelen werd voorgesteld en waarin voor de betrokken partijen nog een beslissing moet genomen worden, de zaken die werden afgesloten door het voltooiën van de bemiddeling en maatregelen en waar de strafvordering vervalt, en ten slotte de zaken waarin de dader niet aan de vereiste voorwaarden heeft voldaan, maar die sindsdien nog niet zijn overgegaan naar een volgende vooruitgangsstaat.

Onderzoek:

De rubriek onderzoek bevat de zaken die in gerechtelijk onderzoek werden gesteld en die nog niet werden vastgesteld voor de raadkamer voor regeling van de rechtspleging.

Raadkamer:

Deze rubriek bevat zaken vanaf de fase van regeling van de rechtspleging tot op het moment dat er een eventuele vaststelling voor de correctionele rechtbank is. Zaken waarin wordt afgezien van verdere vervolging, blijven deze vooruitgangsstaat behouden.

Dagvaarding & verder:

Deze rubriek omvat de zaken waarin een dagvaarding of een daaropvolgende beslissing werd genomen. Het gaat om zaken waarin een dagvaarding, een vaststelling voor de correctionele rechtbank, een vonnis, een verzet, een beroep, enz. voorkomt.

Verwijzing naar de korpschef:

Deze rubriek omvat de zaken m.b.t. een inbreuk op het militair strafwetboek die d.d. de extractiedatum door het Openbaar Ministerie werden verwezen naar een korpscommandant met het oog op een eventuele tuchtrechtelijke sanctie (deze vooruitgangsstaat werd voor de inwerkingtreding van de COL 16/2014 op 1 januari 2015 als een zondergevolgstelling met het motief "verwijzing naar de korpschef voor disciplinaire maatregelen" weerhouden). De verwijzing naar korpscommandant dooft de strafvordering uit.

Onbekend/error:

Deze rubriek omvat de zaken waarvoor de vooruitgangsstaat niet achterhaald kon worden. Vaak gaat het om gevoegde zaken waarbij de registraties in het MACH-systeem niet toelaten om te achterhalen wat de vooruitgangsstaat is van de zaak waaraan er gevoegd werd.

Bij de vooruitgangsstaat "zonder gevolg" moet rekening gehouden worden met het motief voor seponeren. De wet legt aan de procureur des Konings de verplichting op om zijn beslissing te motiveren (art. 28 quater al. 1 van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd door de wet van 12 maart 1998). De gegevens presenteren de motieven tot zondergevolgstelling gegroepeerd in 2 categorieën: technische motieven en opportunitieismotieven.